

Petras Gaulė
VAIVORYKŠTĖ

P e t r a s G a u l ė

V A I V O R Y K Š T Ę

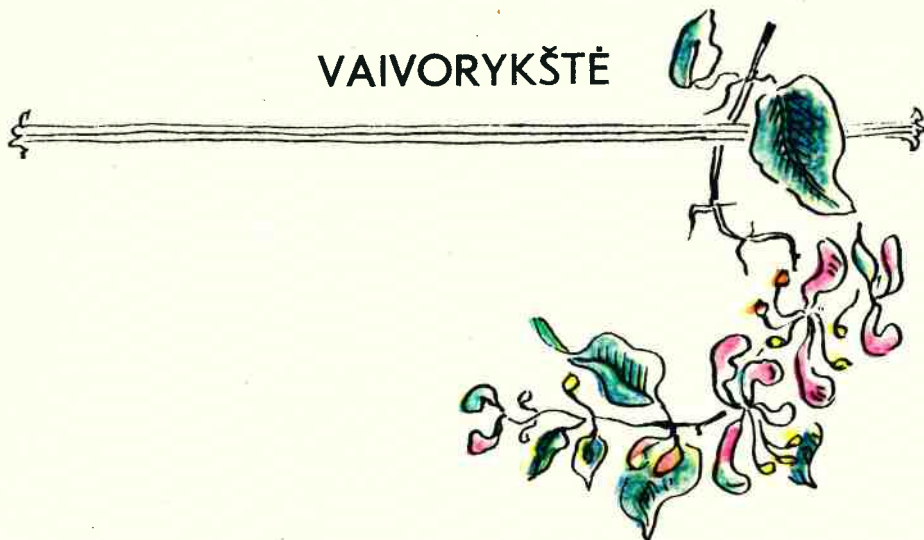
ILIUSTRAVO
BIRUTĖ DEMKUTĖ

VILNIUS 1978

VAIVORYKŠTĒ

Vaivorykštē
Kaip vēliavēlē
Toli nušvito
Virš kalvų...
Ir kas jā
Danguje iškēlē,
Kas davē jai
Tiek daug spalvų?

Jā saulē iš vandens
Iškēlē,
Jai saulē davē
Daug spalvų.
Ir žydi žydi
Vēliavēlē
Toli už upēs,
Virš kalvų.

TAU, GIMTINE

Ši dainelė
Sidabrinė
Tau, šalele,
Tau, gimtine.

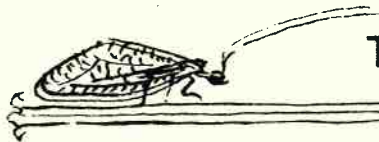
Čia tėveliai
Mūs gyvena,
Čia dainelė
Skamba mano.

Tau saulelė
Rytą teka,
Tau širdelė
Mano plaka.

Tu lyg pasaka
Gyva,
Mūs Tarybų
Lietuva.

TĒTIS ARIA

Debesēlis
Baltas plaukia,
Traktorēlis
Aria laukā.

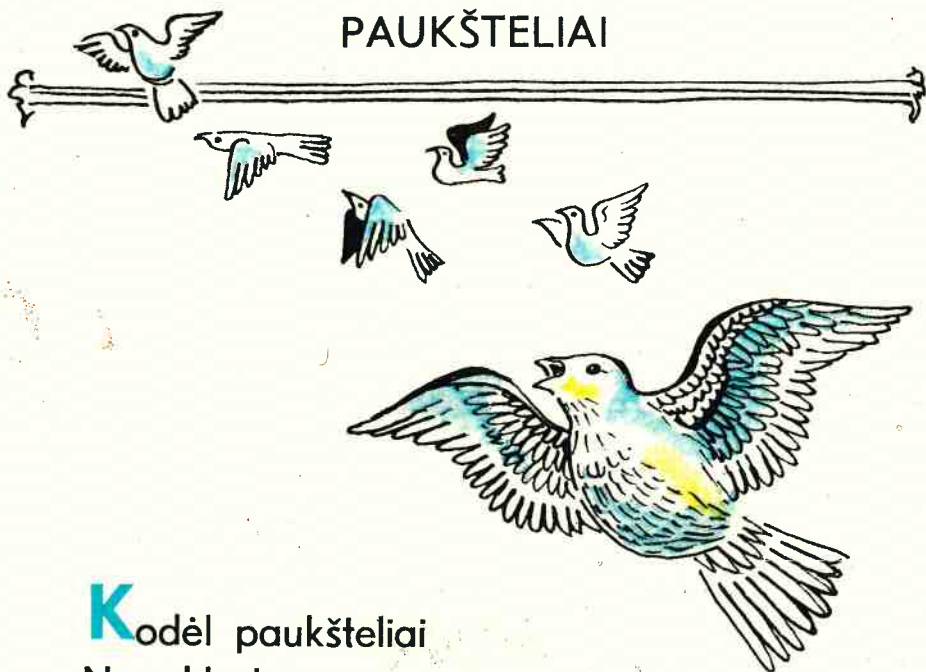
Vagā verčia
Plūgas pieno,
Saulē šviečia
Visā dienā.

Gera tēčiui
Laukā arti,
Brandų grūdā
Dirvon berti.

Augs užaugs
Laukuos duonutē.
Šviesk tēveliui,
Šviesk, saulute!

PAUKŠTELIAI

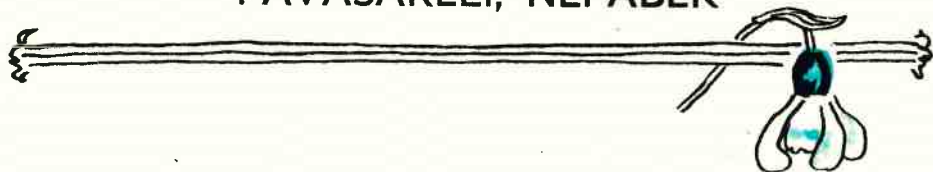

Kodėl paukšteliai
Nepaklysta,
Kada melsvoj
Padangėj skrenda,
Kodėl pavasarį
Sugrįžta
Ir namelius
Gimtuosius randa?

Plačioj padangėj
Rodo kelią
Tėvynę mylinti
Širdelė!

Todėl jie gieda
Visą dieną
Žaliam sode
Linksmi linksmi:
— Visi gimtinę
Turim vieną —
Ji mūsų džiaugsmas
Ir namai!

PAVASARĖLI, NEPABĖK

Saulutė rieda
Virš miškų,
Paukšteliai gieda
Ant šakų.

Ir aš palaukėm
Išeinu
Pasiklausyti
Jų dainų.

Upelis šnara
Prie beržų, —
Kaip gera gera,
Kaip gražu!

Pavasareli,
Nepabėk,
Mūs tėviškėlėj
Paviešėk.

DEBESĒLIS

Debesēli,
Kur plasnoji,
Klajūnēli,
Kur klajoji?

Tu išlyki,
Debesēli,
Mums paliki
Vandenēlj,

Kad upelių
Daug tekētų,
Kad keleliai
Nedulkētų,

Kad berželiai
Vis žaliuotų,
Kad paukšteliai
Mums giedotų,

Kad rugeliai
Gražūs augtų,
Kad laiveliai
Mano plauktų

Pro girias,
Pro ažuolynus
| marias,
| vandenynus.

Saulėje švyti
Smėlio takelis,
Verpia žolytę
Mažas upelis.

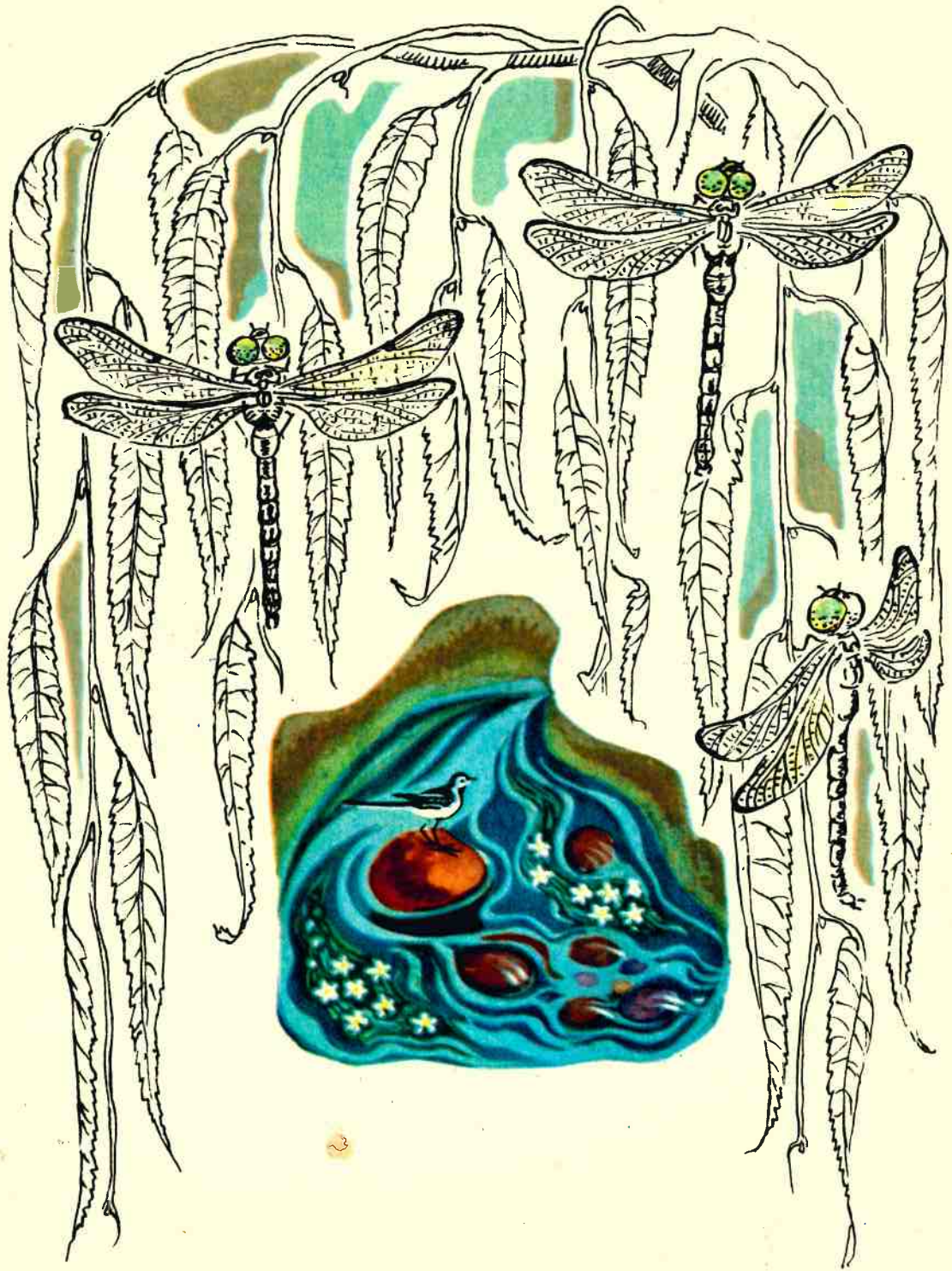
Vandenį drungną
Geria karvytės,
Vartos ant dugno
Linksmos žuvytės.

Tik akmenėliai
Tylūs, nuliūdę
Medžių šešėly
Guli užsnūdę.

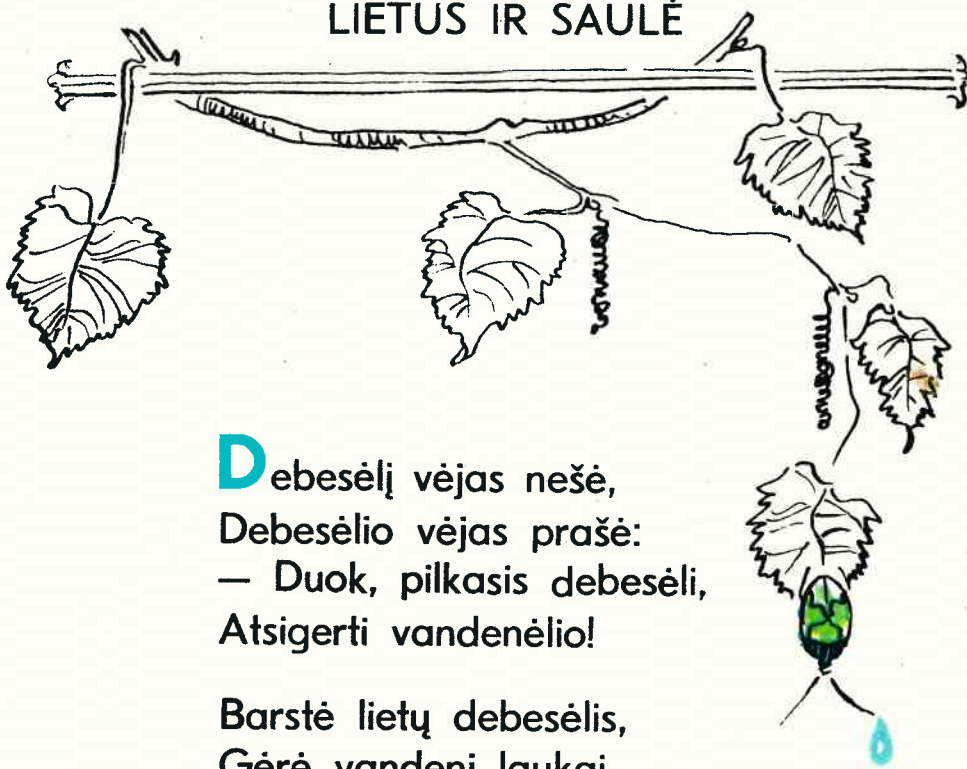
Daug vandenėlio
Jūron nubėgo,
O akmenėliai
Miega ir miega.

Ką jie sapnuoja,
Kaip sužinoti?
Ką jiems dainuoja
Medžiai šakoti?

Dengia šešėliai
Vandenį drungną,
O akmenėliai
Tyli ant dugno.

LIETUS IR SAULĖ

Debesėlj vėjas nešė,
Debesėlio vėjas prašė:
— Duok, pilkasis debesėli,
Atsigerti vandenėlio!

Barstė lietų debesėlis,
Gėrė vandenį laukai,
Prašė veidus visos gėlės,
Prašė nosytės vaikai.
Prašės qžuolai, berželiai,
Ir kvieteliai, ir rugiai,
Prašėsi miške paukšteliai,
Prašė sparnelius drugiai.

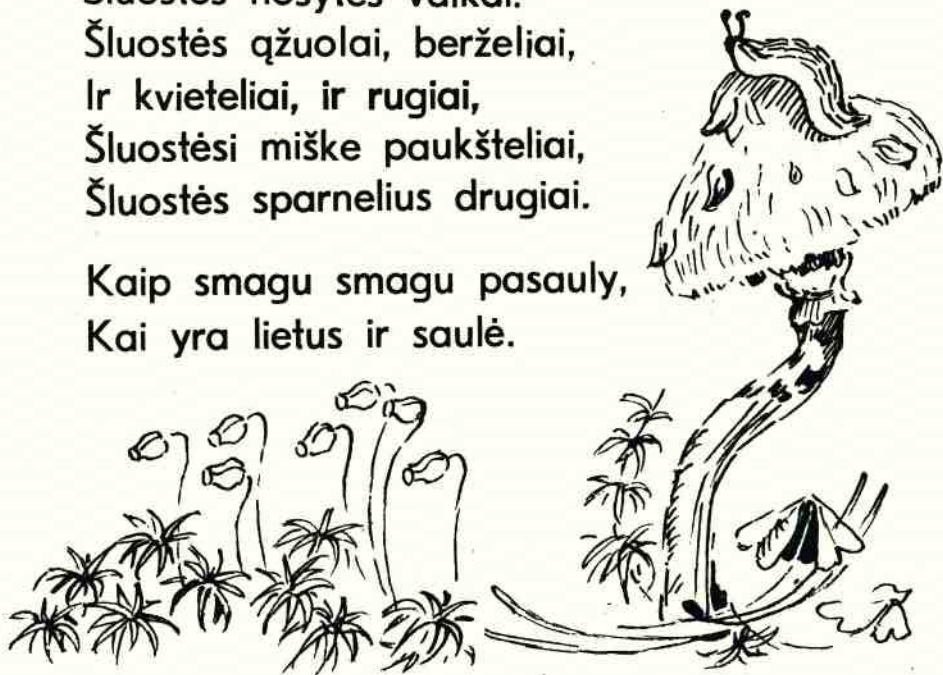
Gink, vėjeli, debesėlj,
Duok saulutės rankšluostėlj!

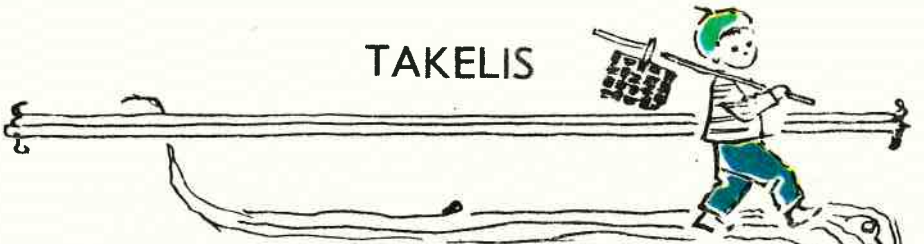

Nešė saulė rankšluostėlj,
Džiaugėsi žali laukai,
Šluostės veidus visos gėlės,
Šluostės nosytes vaikai.
Šluostės ažuolai, berželiai,
Ir kvieteliai, ir rugiai,
Šluostėsi miške paukšteliai,
Šluostės sparnelius drugiai.

Kaip smagu smagu pasauly,
Kai yra lietus ir saulė.

TAKELIS

Takelis bėga
Nuo namų,
Man juo keliauti
Įdomu.

Išėjęs rytą
Takeliu,
Nueit prie upės
Aš galiu.

Galiu į mišką
Nukeliaut,
Miške grybauti,
Riešutaut...

Keliauju aš
Taku senu
Ir į mokyklą
Nueinu.

Grįžtu atgal
Senu taku
Ne vienas —
Su penketuku.

Apeit pasaulį
Aš galiu,
Išėjęs rytą
Takeliu.

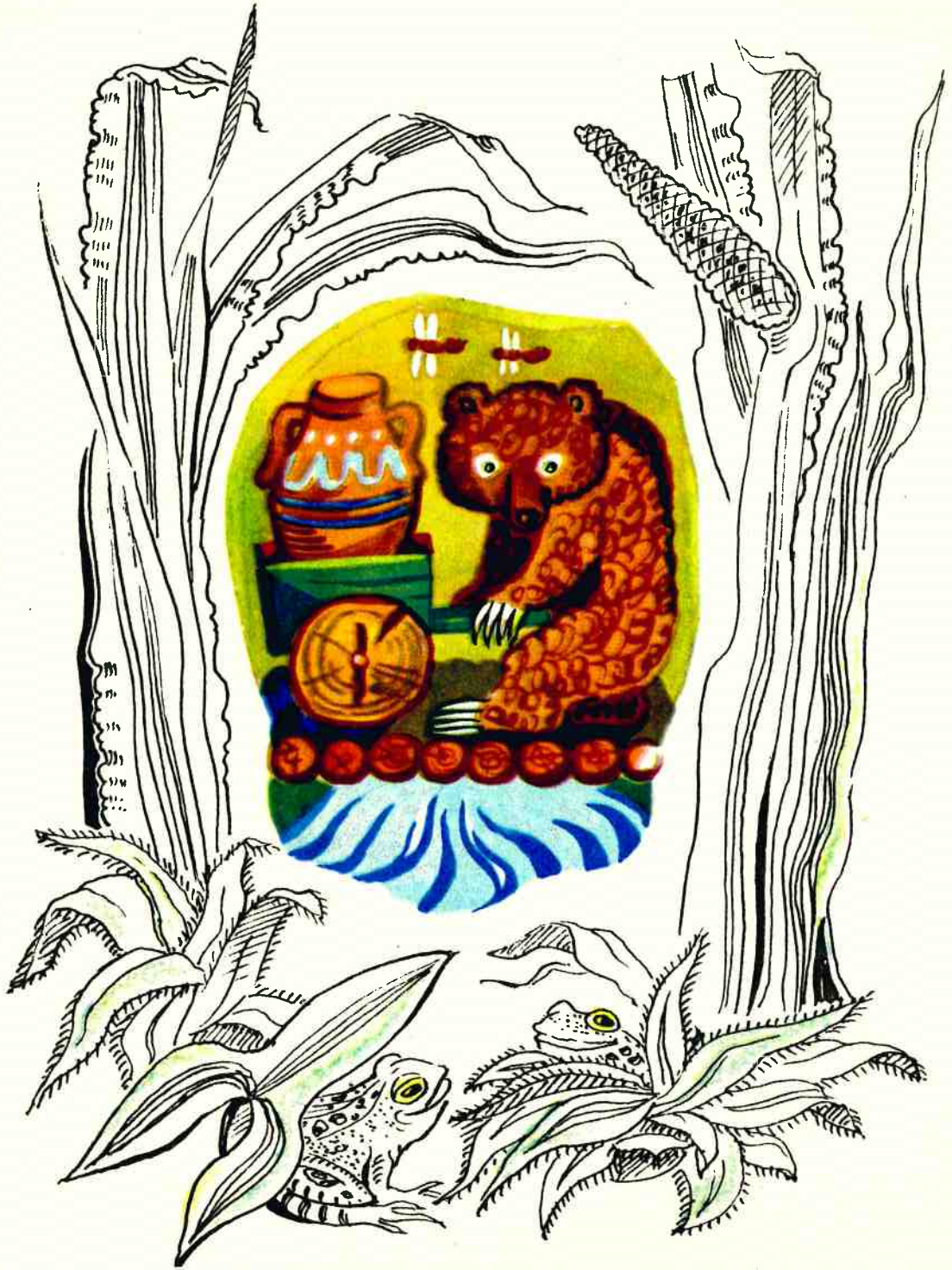
MEDAUS PUODYNĖ

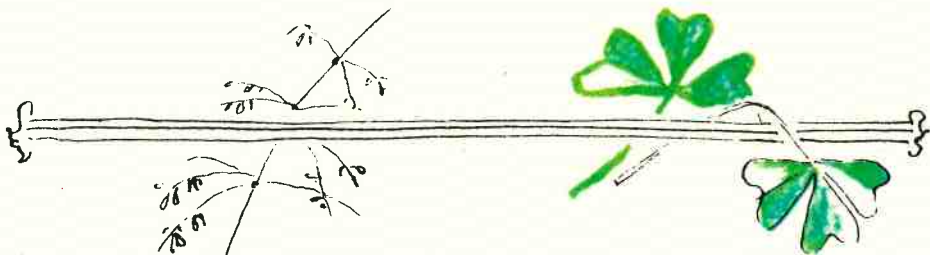

Vai kėku, vai kėku,
Meška vežė šėką.
Ji vilką sutiko,
Jam šėkas patiko —
Jis davė puodynę
Medaus gintarinio.

Meška išvažiavo,
Kelelis lingavo,
Ji tiltą sulaužė,
Puodynę sudaužė, —
Paskendo medutis
Saldutis saldutis.

Tai staugė, maurojo
Pikta lepečkøjė!
Ji galvą panėrė,
Upelį išgėrė.
Net varlės sukliko:
— Nė lašo neliko!

Išgėrus upelį,
Paeiti negali!
Meškutė nuvirto,
Tik letenos tirta...

Kiškučiai stipruoliai
Ją nešė į guolį, —
Plušėjo sukaitę
Ne dieną — savaitę!

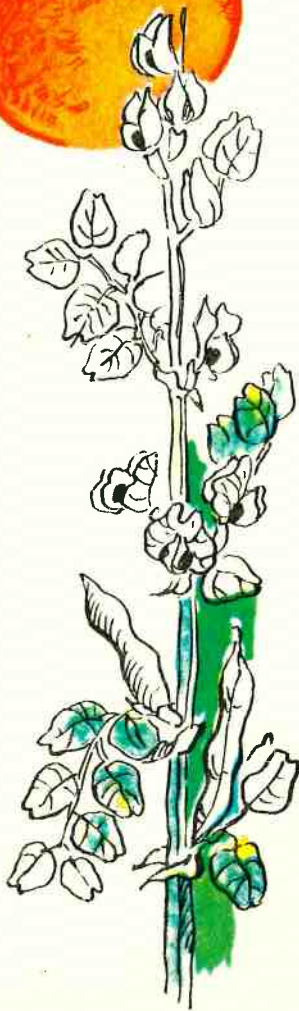
VILKO PUPA

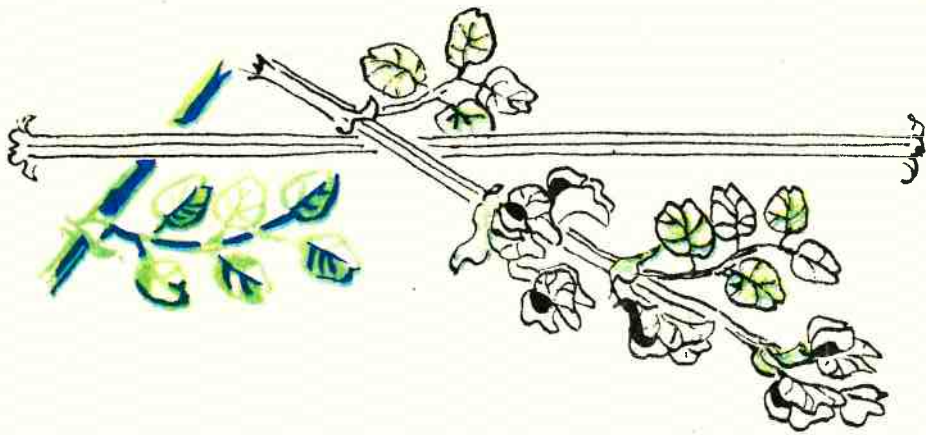
Už upelio,
Prie karklyno
Vilkas pupą
Pasodino.

Kai tiktai
Užaugs pupa,
Lips į dangų
Opapa.

Įsidės
Į maišą saulę,
Bus tamsu
Visam pasauly.

Namuose
Sėdės vaikai,
Nes kieme
Bėgios vilkai.

Tapu, tapu,
Tipu, tipu,
Jau į dangų
Vilkas lipa...

Ta pupa
Per pusę triokšt!
Vilkas žemėn
Keberiokšt!

DINGO SAULĖ

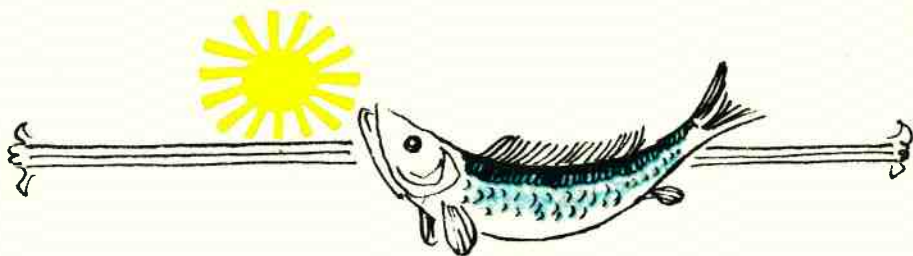
Saulė maudėsi
Upely,
Saulė prausėsi
Veidelį,
Bet atskrido
Debesėlis
Juodasparnis
Klajūnėlis
Ir upelio
Vandenėly
Dingo saulė
Saulužėlė.

Vytas bėga,
Vytas šaukia:
— Šamas ją
Gelmėn įtraukė!

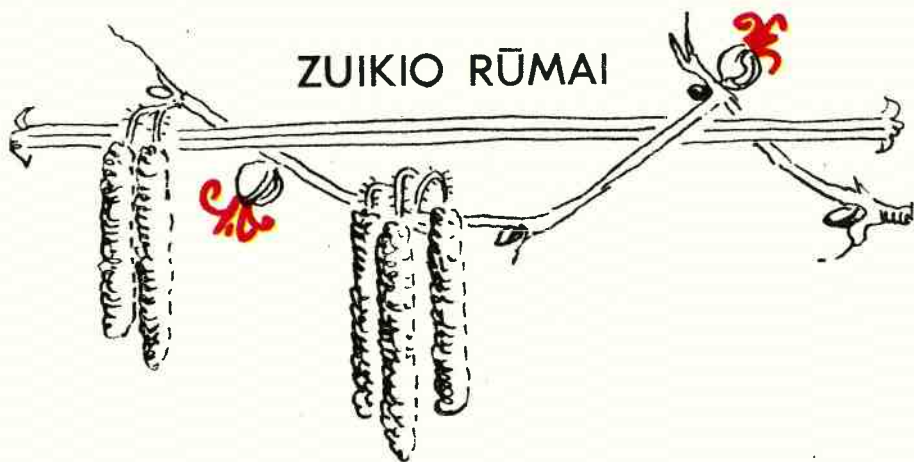
Imkim tinklą,
Nežiopsokim,
Šviesią saulę
Sužvejokim.

Mes nevalgēm,
Nemiegojom,
Tris paras
Visi žvejojom.
Ir ištraukēm
Kiaurą batą
Ir medinį
Seną ratą,
Tūkstantį varlių,
Lydeką
Ir kažkokio
Medžio šaką...
Tik neradome
Saulytės,
Gal suvalgė ją
Aukšlytės?

Bet nuslinko
Debesėlis
Juodasparnis
Klajūnėlis,
Žiūrim — saulė
Vėl upely
Prausiasi
Linksma veidelį.
— Kur, saulyte,
Tu miegojai,
Jei tavęs
Nesužvejojom?
— Aš miegojau
Debesėly
Juodasparniam
Klajūnėly.

Ten giružėj
 Tankūs krūmai,
 O tuos krūmuos —
 Zuikio rūmai.

Čia įlindęs,
 Zuikis slepias
 Nuo šunelio
 Ir nuo lapės.

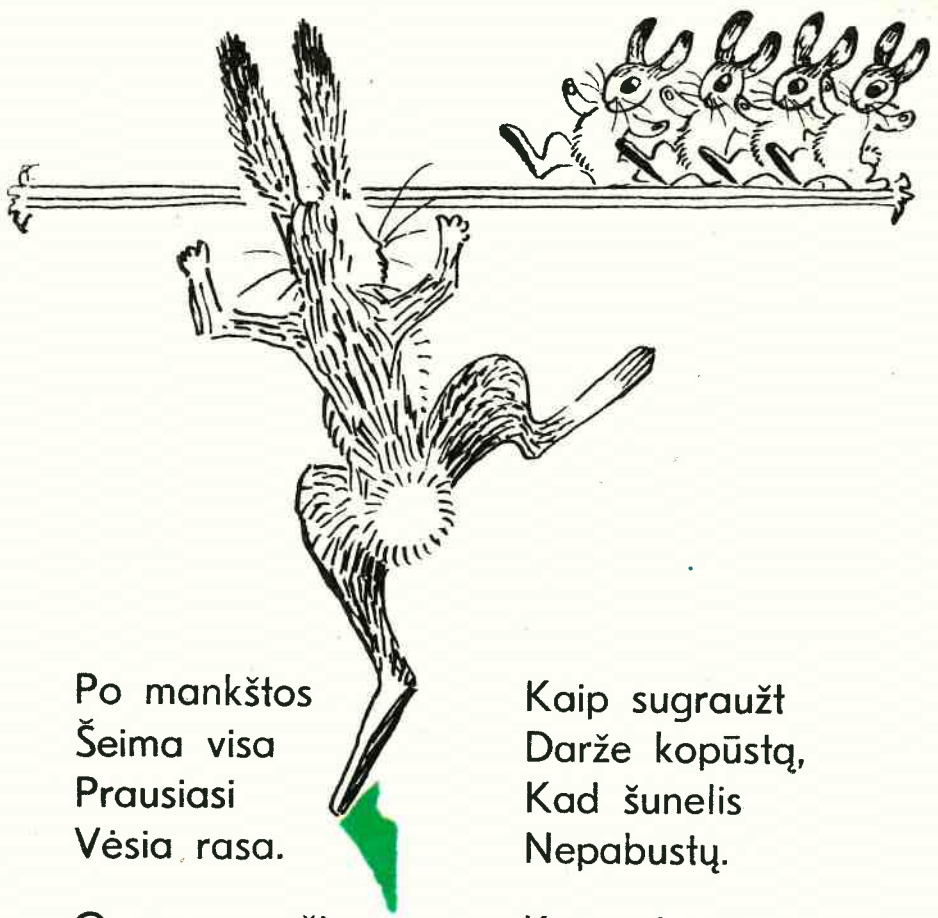
Čia augina
 Vaikučius,
 Pilkučius,
 Nedidučius.

Nors ir gražūs
 Zuikio rūmai,
 Bet nėra ten
 Patogumų —

Nei vonelės
 Nusiprausti,
 Nei lovelės
 Kur pasnausti.

Atsibudęs
 Rytą ankstų,
 Su vaikučiais
 Daro mankštą.

Po mankštos
Šeima visa
Prausiasi
Vésia rasa.

O po pusryčio,
Prie rūmų
Žuikiai mokosi
Gudrumo:

Kaip į sodą
Greit pralįsti,
O įlindus
Nepaklysti.

Kaip sugraužt
Darže kopūstą,
Kad šunelis
Nepabustų.

Kaip iškęsti
Žiemą šaltą
Be veltinių
Ir be paltų...

Jeigu eisite
Pro krūmą,
Nesugriaukit
Žuikio rūmų!

STRAZDAS NEŠĒ

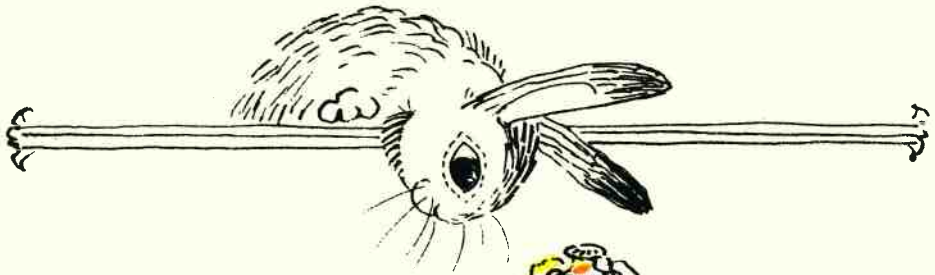

Strazdas nešē
Vandenēļi
Savo darbo
Kibirēly.

lis galvojo
Su strazdiene
Virti košę
Vakarienei.

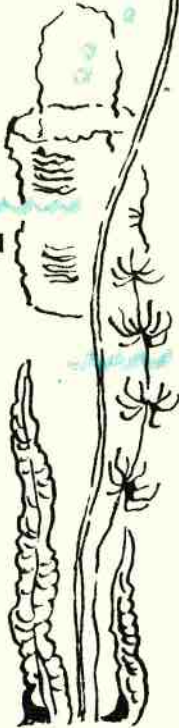
Strazdas nešē
Iri svajojo,
Bet užkliuvo
Viena koja.

Kai už kelmo
Jis užkliuvo,
Plumpt su kibiru
Pargriuvo.

Ištekėjo
Vandenėlis,
Tuščias strazdo
Kibirėlis.

Kai sugrižo
Jis prie upės,
Jį pamatė
Skeltalūpis.

— Imk, zuikeli,
Kibirėlį
Ir pasemki
Vandenėlio.

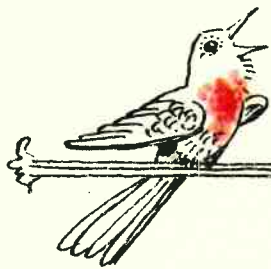
Oi, kaip skauda
Man kojelę,
Ji užkliuvo
Už kelmelio.

Zuikis sėmė
Vandenėlį,
Paskandino
Kibirėlį.

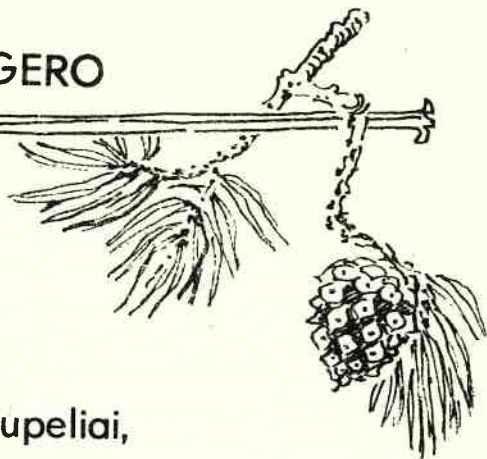

Strazdas barės
Su strazdiene,
Kad pradingo
Vakarienė:

— Kaip dainuosiu
Ir giedosiu,
Nepavalgęs
Paukščių košės!

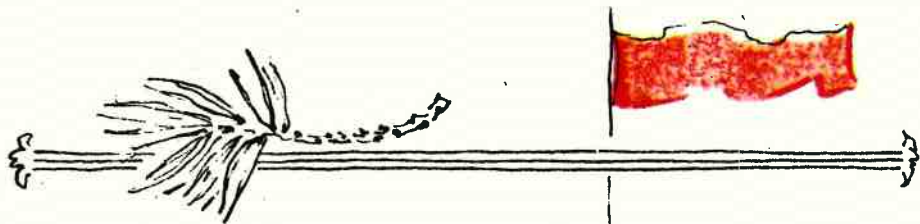
VISO GERO

Viso gero,
Viso gero,
Ežerėliai ir upeliai,
Viso gero,
Viso gero,
Žalios pušys ir berželiai.

Viso gero,
Viso gero,
Rudnosytės voveraitės,
Viso gero,
Viso gero
Jums, paukšteliai ir stirnaitės.

Viso gero,
Viso gero,
Laužo kibirkštys auksinės,
Viso gero,
Viso gero,
Pionierių palapinės.

Mes ateisim,
Mes sugrįšim
Į giružę žalią vėlei,
Mes visi
Pasimatysim
Vasarėlę, vasarėlę.

ATBĒGA NAKTELĒ

Atbēga naktelē
Per pievā iš miško,
Sidabro raselē
Po kojomis tyška.

Mēnulis parodo
Jai šviesū takelj,
Ji bēga per sodā
[mūsū namelj.

Užmigdo ji mamā,
Užmigdo ji tētj,
Tik obelys šlama:
— Dar neisim ilsētis.

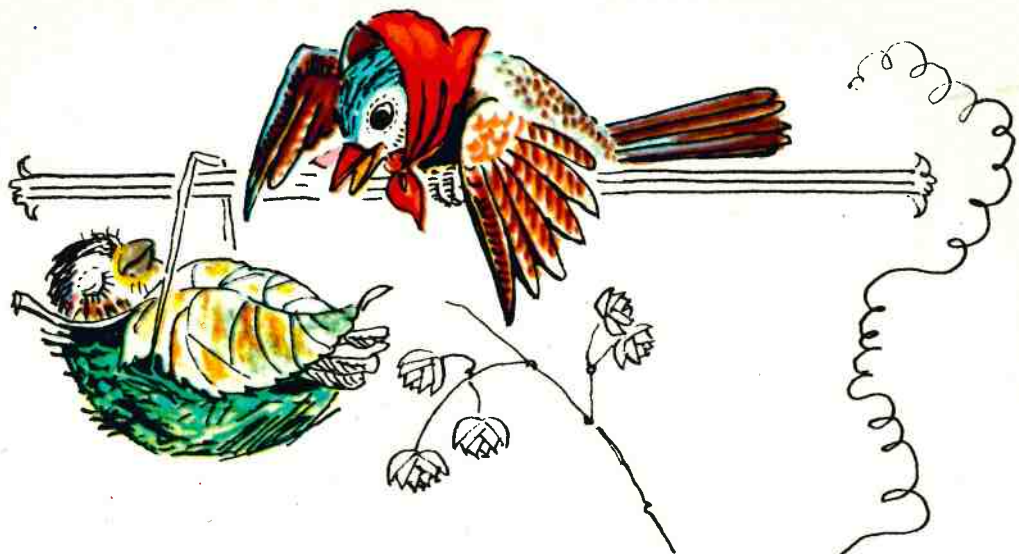

RAMIOS NAKTIES

Jau patalėlį saulė kloja,
Žiogai lopšinę pievoj groja,
Ir supas muzika švelni
Lyg žvaigždės ežero vilny.

Paukšteliai girioje užmigo,
Tik mėnuo skaito žvaigždžių knygą,
Tik neužmiega mūs kariai —
Tėvynę saugo jie budriai.

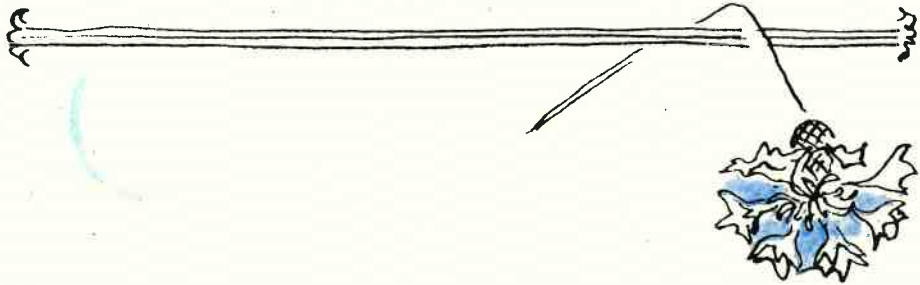

Tik jūroje laivai nemiega,
Ir traukiniai į tolį bėga,
Per naktį dūzgia fabrikai:
— Geros nakties, geri vaikai.

Geros nakties, geri vaikai,
Geros nakties, žali miškai,
Geros nakties, ramios nakties,
Miegutis tuoj sparnus išties.

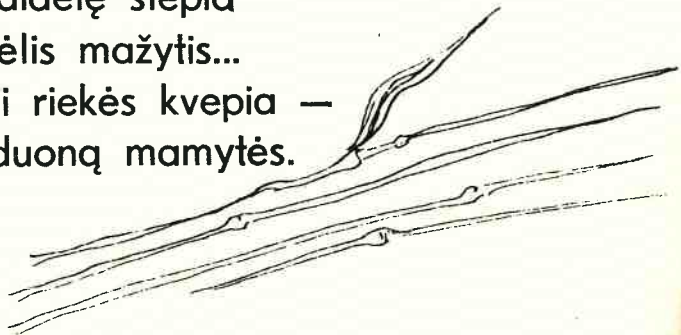
DUONOS RIEKĖS

Rudenėlis atjojo
Per laukus kaip bernelis,
O kombainai dainuoja:
— Bus duonutės duonelės.

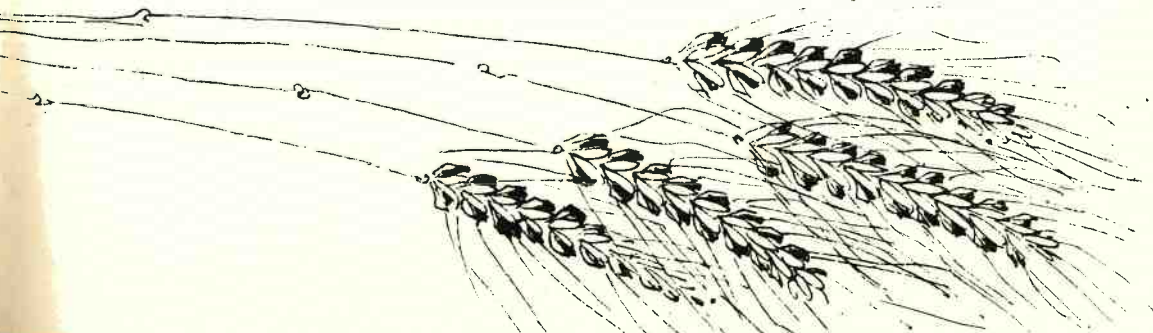
Į maišus grūdas byra,
Jau rugių pilnas svirnas.
Išsibaltinę vyrai —
Sukas, sukasi girknos.

Laimę didelę slepia
Želmenėlis mažytis...
Medumi riekės kvepia —
Raiko duoną mamytės.

Raiko duoną, dalina
Milijonams mažylių.
Duona vyrus augina,
Duona dirbančius myli.

ŽIEMA

Eina per laukus žiema,
Snaigių maišą nešdama.
Kur tik žengia,
Kur tik mina,
Klimpsta kojos
Į purvyną.

Speigą pakvietė į talką,
Jis tuojau padarė tvarką:
Pasidarė šalta šalta —
Speigas nutiesė asfaltą.
Ir nuėjo juo žiema,
Snaigių maišą nešdama,

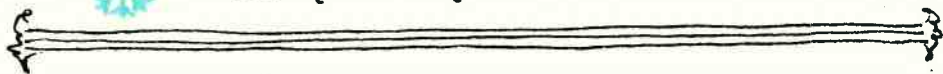

Per laukus
Ir per miškus
Pas mažylius,
Pas vaikus.

SENĮ ŠALTĮ AŠ MAČIAU

Suradau gūdžioj girelėj
Apšerkšnijusį namelį,
Iš geriausio ledo plytų
Senio Šalčio pastatytą.

Išvarys,
Neišvarys —
Aš beldžiuosi
Į duris.
Atsidarė
Duryš pačios —
Kambarys gražus,
Be pečiaus,

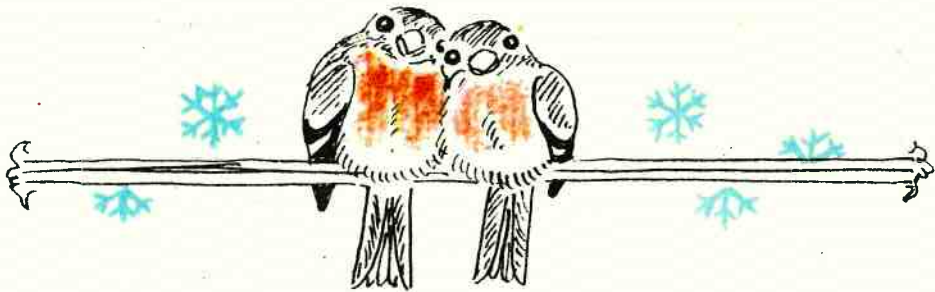
Ledo stalas,
Ledo kėdės, —
Kėpso senis
Atsisėdęs.
Jis nelinksmas
Ir nepiktas,
Jis neliesas
Ir nediktas.

Iš varveklių
Jo barzda,
Rankoje —
Stora lazda,
Šerkšno ūsai —
Net baisu —

Užraityti
Už ausų...
Iš paklausė:
— Mažas vaike,
Ko tu nori,
Ko tau reikia?

— Reikia ledo
Tvirto tvirto,
Reikia balto
Balto sniego... —

Žodžiai tuoj
Raidėm pavirto
Ir per stalą
Bėgo, bėgo...

Šiuos žodžius
Surinkęs, senis
Įsidėjo
Į kišenę:

— Tavo žodžių
Nepamesiu,
Viską, ko prašei,
Atvešiu.

Senis Šaltis
Nemelavo,
Tamsią naktį
Atvažiavo.

Kitą dieną
Buvo šalta
Ir nuo sniego
Balta balta...

SENA EGLĖ

Stovi eglė šakota,
Sniegučiu nuometuota,
Stovi eglė prie kelio
Kaip geroji senelė.

Kur ji žiūri, ką mato,
Ką senutė galvoja,
Išgyvenus daug metų,
Daug patyrus pavojų?

Nieko ji nepasako,
Nes šnekėti negali,
Tik pajudina šaką
Tartum ranką senelė.

RUGIO ŽELMENĖLIS

Baltas laukas,
Baltas kelias,
Tyluma šalta šalta. —
Krinta snaigės
Kaip plunksnelės,
Net naktis
Nuo jų balta.

Baltas rytas
Saulėj žėri,
Kūpso eglės —
Kaip viena...

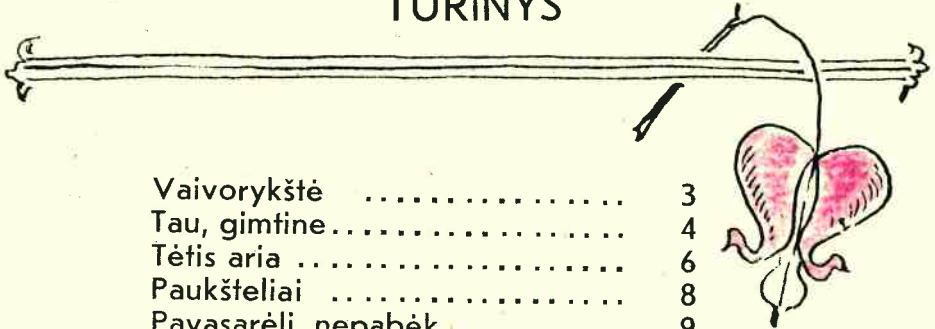
Kas sniegučio
Tiek prižėrė,
Kad nuo jo
Balta diena?
Kad sniegučio
Tiek pripilta,
Reikia žiemai
Padėkot.
Želmenėliui
Gera, šilta
Po stora
Skara miegot.

Šaltis šoka,
Vėjai groja,
Želmenėliui
Nebaugu —

Is pavasarij
Sapnuoja,
Pasislėpęs
Po sniegu.

TURINYS

Vaivorykštė	3
Tau, gimtine	4
Tėtis aria	6
Paukšteliai	8
Pavasareli, nepabėk	9
Debesėlis	10
Akmenėliai	12
Lietus ir saulė	14
Takelis	17
Medaus puodynė	18
Vilko pupa	21
Dingo saulė	24
Zuikio rūmai	27
Strazdas nešė	29
Viso gero	32
Atbėga naktelė	34
Ramios nakties	36
Duonos riekės	38
Žiema	41
Senj Šaltj aš mačiau	42
Sena eglė	45
Rugio želmenėlis	46

[K I M O K Y K L I N I A M A M Ž I U]

ИБ № 903

Патрас Гауле, РАДУГА. На литовском языке. Художница
Бируте Демкуте. Издательство «Вага», Вильнюс,
пр. Ленкина 50

Petras Gaulė, VAIVORYKSTĖ. Redaktorė I. Rudokienė.
Techn. redaktorė D. Vitkevičienė. Korektorė J. Bar-
cienė. Duota rinkti 1977.XII.6. Pasiražyta spaudai 1978.III.16.
Leidinio Nr. 8923. Ofsetinis popierius Nr. 1, formatas 70×90^{1/16} —
1,5 pop. l. = 3,5 sp. l.; 4,2 leid. l. 30 000 egz. Užsak. Nr. 1502.
Kaina 30 kp. „Vagos“ leidykla, Vilnius, Lenino pr. 50. Spaudė
K. Poželos spaustuvė, Kaunas, Gedimino 10.

70801—090
G M 852(10)-78 117-78

L2
Ga 53